

det ju sällan finnes vittnen att tillgå i de ödsliga marker, som så ofta korsas af järnvägslinjerna.

Särskildt har föreliggande fall väckt stor förstämning inom orten, då det är en utbredd mening, att järnvägsdriften varit skulden till den stora skogsbranden, och att statens järnvägar vore skyldig, enl. § 5 i lagen angående ansvarighet för skada i följd af järnvägsdrift af den 12 mars 1886, ersätta skadan för branden.

På grund af hvad jag ofvan anfört, hemställer jag vördsamt,

att Riksdagen måtte besluta att af medel, som Riksdagen bestämmer, utbetala ett belopp af kronor 19,409:80 till de personer och enligt den fördelning, som ofvan angifvits, såsom skadestånd för genom skogsbranden lidna förluster.

Stockholm den 24 januari 1912.

Knut Larsson.

Instämna i motionen:

Aug. Lindh.

K. A. Nilson.

Mauritz Hellberg.

Nr 32.

Af herr **Fahlén m. fl.**, om *åvägabringande af utredning och förslag i fråga om statsunderstöd åt lokala föreningar för svensk hemslöjd.*

Vid sistlidet års riksdag väcktes i bägge kamrarna en motion, hvaruti hemställdes att Riksdagen behagade anvisa ett visst mindre belopp för att, på villkor som af Kungl. Maj:t bestämdes, tilldelas i landet verkande lokala föreningar för svensk hemslöjd.

I motionerna framhölls, hurusom den i synnerhet under de sista åren utbredda verksamheten i syfte att befrämja hemslöjdsarbetet i de olika landsdelarne visat sig uppbygget af ett mycket allmänt intresse. Denna verksamhets syftemål — att väcka och vidmakthålla kärlek till hem och härd, uppsamla och bevara de olika provinsernas kulturella särmärken, skapa intresse för det egna arbetet äfvensom bereda till-

fälle till inkomster för personer, som däraf kunde vara i behof — vore af sådan betydelse att de väl förtjänade statsmakternas beaktande. Detta hade ock blifvit till fullo erkänt, då årligen på Kungl. Maj:ts förslag Riksdagen beviljade penningunderstöd åt Föreningen för svensk hemslöjd. Denna förening, hvars sträfvanden förtjänade allt erkännande, kunde dock icke räcka till att tillgodose hela landets behof, hvilket förhållande icke minst bevisades däraf, att de flesta föreningar i landsorten bildats och utöfvade sin verksamhet oberoende af förstnämnda förening.

Trots de understöd, som dessa lokala föreningar fått från såväl länskorporationer som enskilde, lede de af en kännbar brist på medel, som verkade hindrande på utvecklingen af deras verksamhet och därmed på deras förmåga att tillfullo kunna motsvara den uppgift, som de satt sig före. Ett — låt vara litet — understöd af statsmedel skulle lända dem till hjälp i detta hänseende, dels direkt genom lättnad i deras ekonomiska behof, dels ock indirekt genom det erkännande deras oegennyttiga verksamhet därigenom skulle få, hvaraf värdet ingalunda finge underskattas.

Med ytterst ringa röstöfvervikt i bägge kamrarna blef motionen afslagen i enlighet med statsutskottets hemställan. Det kraftiga erkännande, som från talare i kamrarna — ej minst från reservanter i statsutskottet — kom motionerna till del, ger anledning att ånyo upptaga frågan och bringa den under Riksdagens pröfning. Då emellertid en god del af det motstånd, som för lidet år gjordes mot bifall till motionen, grundades på att utredning saknades om ifrågavarande föreningars organisation, arbetssätt m. m., hvilka betänkligheter kunna lätteligen förstås på håll, där man icke varit i tillfälle att närmare följa ifrågavarande verksamhet, så vilja vi nu icke göra hemställan om anslags beviljande utan vidare, utan i stället allenast föreslå, att Riksdagen behagade besluta att en utredning rörande samma verksamhet bör komma till stånd för utrönande om och i hvad mån densamma kan anses bära genom statsmedel uppmuntras och stödjas.

Vi äro förvissade att Riksdagen icke skall finna skäl att afvisa en sådan framställning och tillåta oss alltså hemställa,

att Riksdagen behagade i skrifvelse till Kungl. Maj:t anhålla, det täcktes Kungl. Maj:t låta verkställa utredning, huruvida och i hvad mån den hemslöjdsverksamhet, som oberoende af Föreningen för svensk hemslöjd bedrifves i landets olika delar genom sär-

skilda lokala föreningar, med hänsyn till verksamhetens syftemål och resultat samt de olika föreningarnes organisation och arbetssätt äfvensom annat, som kan vara af beskaffenhet att på frågans bedömande inverka, lämpligen bör komma i åtnjutande af understöd af statsmedel samt för Riksdagen framlägga det förslag, hvartill en sådan undersökning kan föranleda.

Stockholm den 25 januari 1912.

Hugo Fahlén. A. J. Hagström. O. Bergqvist. Herman Rogberg.

N:r 33.

Af herr **Ekman, Johan E:son**, om täckande med statsmedel af kostnad för ifrågasatt tillsyn öfver understödsföreningar.

Bland anslagen under sjätte hufvudtiteln, punkt 5, rubrik »Försäkringsinspektionen» föreslår Kungl. Maj:t Riksdagen att höja ett i inspektionens stat för vikariatsersättningar m. m. upptaget förslagsanslag från 19,600 kronor till 24,000 kronor eller med 4,400 kronor. Ökningen har uppkommit genom att nämnda förslagsanslag å ena sidan höjts för nedan angifna ändamål och å andra sidan minskats för öfverförandet på stat af ett kvinnligt biträde.

Anledningen till höjningen är att söka däri, att Kungl. Maj:t beslutat att för Riksdagen framlägga förslag till lag om *understödsföreningar*. Då dessa föreningar jämlikt ifrågavarande lagförslag, som ännu icke blifvit Riksdagen förelagdt, skola underkastas tillsyn af en tillsynsmyndighet, på en gång rådgifvande och kontrollerande, och då sagda tillsyn är af hufvudsakligen försäkringsteknisk beskaffenhet, har Kungl. Maj:t funnit mest ändamålsenligt att åtminstone under nuvarande förhållanden försäkringsinspektionen utses till tillsynsmyndighet.